

Какво се случва с децата ни в начална училищна възраст

Много родители се обръщат към мен за помощ, когато настъпи моментът децата им да постъпят в първи клас. Обаждат се притеснени с въпроса: „Какво да правим, как да го пуснем, как ще се справи?“ Други родители ме търсят, когато детето вече е ходило известно време на училище и много е променило поведението си - станало е по-затворено, по-потайно или обратното - много по-агресивно, тревожно.

Всички тези промени се дължат на това, че децата преминават през втората си детска криза или кризата на първокласника. В този така важен момент както за децата, така и за родителите се променят няколко много важни неща.

Първо, детето до вчера е било в детската градина и се е чувствало част от една група, в която всички деца са равни. Те са позиционирани в кръг по време на заниманията си и имат две госпожи, които са винаги с тях. Има и помощен персонал, който ги обгрижва допълнително. Когато възникне конфликт между децата, винаги има някой възрастен наблизо, който да го разреши и да им посредничи. Но идва моментът, в който детето постъпва в първи клас. В училищната стая всичко е различно. Госпожата е една и е

отделена от децата чрез бюро. Нейната функция вече е друга. От другата страна на бюрото се намират децата, които стоят на чинове. Детето вече е изправено пред две много важни психологически задачи. Първо, да успее да си намери приятел сред децата. Във всеки клас има по един лидер, близки деца до лидера и други, които се борят за вниманието на лидера. В първите дни от училищните занимания детето се ориентира в тази обстановка. Тук зависи какви са неговите особености като личност - дали то ще бъде лидер или приятел на лидера, или този, който се бори за вниманието му, а може да бъде и неутрално.

Втората задача е свързана с усилията на детето да спечели вниманието на госпожата. В първи клас всички деца се впускат в една голяма надпревара кой ще бъде любимецът на госпожата. Тук децата започват да експериментират, като някои деца започват да се стараят и да учат повече, други обаче са открили, че като не слушат в час, отново привличат вниманието на госпожата и освен това стават много интересни и за съучениците си. Всичко това е съпътствано с много интензивни емоции и преживявания за детето. Но да не забравяме, че освен всичко това, което изброихме до тук, децата имат за задача и да усвояват определен учебен материал.

За съжаление, много голяма част от родителите не си дават сметка за тези промени в живота на детето и се фокусират само върху постиженията на детето в училище, свързани с ученето. Когато детето се прибере развълнувано у дома, то има нужда да го попитат как се е справило, дали си е намерило приятели, как се е случило това и всичко свързано с емоционалното му състояние. Много често обаче родителите пропускат този момент и веднага пристъпват към въпроса с оценките, с домашните и по този начин

дублират функцията на госпожата в училище. Детето остава неразбрано и самотно в своето преживяване. Много вероятно е по тази причина, то да изгради една негативна нагласа към училището и към ученето, понеже ще има усещането, че от него вече се иска само да учи и то е значимо за своите родители само ако получава добри оценки, само тогава неговите родители ще го обичат!

Затова най-важната задача на родителите в начална училищна възраст е да се опитат да разбират своите деца, да се интересуват от техния социален живот, да ги подкрепят, понеже за децата е трудно все още сами да създават приятелства, те сега се учат на това. Учебният материал също е важен, но по-важното е детето да се чувства добре в училище, да се чувства прието - само тогава ще ходи с желание и ще продължи да учи и да се развива.

Елена Дросева - психолог в ОУ „Георги Бенковски“,

гр. Бургас